

Cameratoezicht. Goed bekeken? (2002). I. van Leiden en H.B. Ferwerda (Advies- en onderzoeksgroep Beke, Arnhem). Politiekunde 2

Drieluik over cameratoezicht; 1^e deel

Doelstelling

Een kosten-baten analyse, waarin de kosten van investering en onderhoud die gemoeid zijn met cameratoezicht kunnen worden afgezet tegen eventuele (positieve dan wel negatieve) opbrengsten en effecten.

Hoofdvragen

1. Wat is de invloed van cameratoezicht op de veiligheid in het cameragebied?
2. Wat zijn de consequenties van cameratoezicht voor de politie?

Deelvragen

- a. Wat is de invloed van cameratoezicht op de objectieve veiligheid?
- b. Wat is de invloed van cameratoezicht op de subjectieve veiligheid?
- c. Wat zijn de consequenties van cameratoezicht voor de politie op straat?
- d. Zorgen de camera's ervoor dat de politie anders (gericht) gaat interveniëren?
- e. Is het mogelijk om met behulp van camerabeelden gericht op te sporen en te vervolgen?
- f. Kan er volstaan worden met een andere politie-inzet wanneer cameratoezicht zou leiden tot een afname van incidenten?
- g. Zijn camera's bedoeld als extra ogen voor de politie of zijn camera's een zelfstandig toezichtinstrument?

Methoden van onderzoek

- literatuurverkenning van cameratoezicht in Nederland en in het buitenland
- enquêtes en (groeps)interviews met politiefunctionarissen die in het uitgaansgebied werken of op een andere manier bij het cameratoezicht betrokken zijn, bedieningspersoneel en een afvaardiging van horecaondernemers.
- analyse van drie majeure incidenten
- analyse van logboek bij de dienst Brandweer en Volksgezondheid
- continue analyse van politiecijfers van voor en na invoering cameratoezicht
- onderzoek onder uitgaande jongeren en ouders van uitgaande jongeren
- onderzoek onder bewoners en ondernemers van de binnenstad van Arnhem

Uitgevoerd in:

Arnhem

Samenvatting

In deze longitudinale studie stond een tweetal vragen centraal: welke invloed heeft de invoering van cameratoezicht op de veiligheid op straat en welke consequenties heeft het voor de politie. Het uiteindelijke doel was een kosten-baten analyse, waarin de kosten van investering en onderhoud die gemoeid zijn met cameratoezicht kunnen worden afgezet tegen eventuele (positieve dan wel negatieve) opbrengsten en effecten. Daartoe is de ontwikkeling van de criminaliteit in de periode voor en na invoering vergeleken, zijn uitgaande jongeren en hun ouders als ook binnenstadbewoners en ondernemers ondervraagd over de beleving van de veiligheid voor en na de invoering. Ook is geanalyseerd hoe de politie aankijkt tegen de invoering van camera's en het nuttig gebruik dat zij ervan maakt c.q. denkt te kunnen maken.

Het blijkt dat de politie het cameratoezicht vooral ziet als een nuttige aanvulling op het politieel toezicht op straat, met name waar het gaat om het vroegtijdig kunnen ingrijpen bij dreigende ordeverstoringen, vechtpartijen of andere (gewelds)incidenten. In sommige gevallen, afhankelijk ook van hun beschikbaarheid en kwaliteit, kunnen de beelden ook gebruikt worden als ondersteuning van het opsporingsproces bij bijvoorbeeld ernstige geweldsdelicten die binnen het bereik van de camera's hebben plaatsgevonden.

De invoering van cameratoezicht blijkt ook positief te worden gewaardeerd door uitgaande jongeren en hun ouders, als ook door ondernemers en bewoners van de binnenstad. Zij beoordelen het uitgaansgebied als veiliger door de aanwezigheid van camera's. Het onderzoek laat zien dat de nuttige opbrengst van cameratoezicht mede afhangt van enerzijds de technische kwaliteit van het beeldmateriaal en anderzijds de inzet en kwaliteiten van de 'operator', de persoon die de beelden uitleest, camera's kan laten inzoomen op bepaalde plekken en, indien nodig, beelden direct doorleidt naar de (meldkamer van) de politie. Dit aspect wordt op door moment nader onderzocht door de onderzoekers in samenwerking met TNO.